

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านจับใจความ
เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ทบทวนความรู้...จับคู่คำศัพท์

มณี

เหี่ยว

เรื้อน, บ้านเรื้อน

ประจบ

บรรจง

ตั้งใจทำ, ประณีต

บรรจง

ประจบ

บรรจบ, เพิ่มให้ครบ

เหี่ยว

หลงไหล

คลั่งไคล้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

หลงไหล

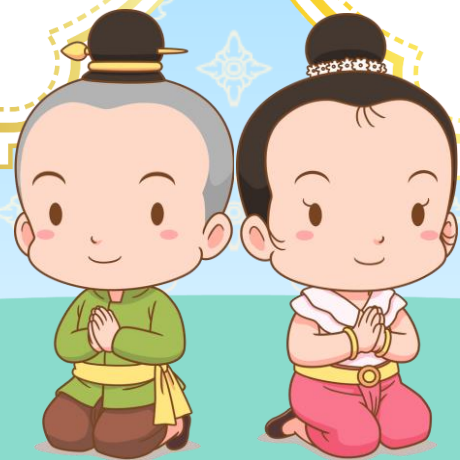
มณี

มักหมายถึงทับทิม

คำถามชวนคิด

คำถาม : การอ่านจับใจความ
มีหลักการอ่านอย่างไรบ้าง

คำตอบ : อ่านเรื่องให้เข้าใจ
แล้วตั้งคำถาม จากนั้นสรุป
ใจความสำคัญให้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความ

“ การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านประเภทหนึ่ง
ที่ต้องอาศัยทักษะในการจับใจความสำคัญ เพื่อค้นหา
ส่วนสำคัญของเรื่อง รวมถึงการค้นหาข้อคิดของเรื่อง
เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงอีกด้วย ”

การอ่านจับใจความ

เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอก หลักการอ่านจับใจความสำคัญได้
๒. สรุปใจความ และ ข้อคิด จากเรื่อง สุภาชิตสอนหญิงได้
๓. บอก แนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

เรียงลำดับหลักการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

เรียบเรียงเนื้อความให้เป็นบทร้อยแก้วที่เข้าใจง่าย

ถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองให้ถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่อง

อ่านเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ ให้เข้าใจและชัดเจน

นำใจความสำคัญที่ได้มาเรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวย

หลักการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

๑. อ่านเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ ให้เข้าใจและชัดเจน
๒. ถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองให้ถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่อง
๓. เรียบเรียงเนื้อความให้เป็นบทร้อยแก้วที่เข้าใจง่าย
๔. นำใจความที่ได้มาเรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวย

คำถามกระตุ้นความคิด

“

คำถาม : นักเรียนคิดว่า การอ่านจับใจความจากเรื่อง สุภาชิตสอนหญิง สำคัญหรือไม่ อย่างไร

”

“

คำตอบ : สำคัญ เพราะจะทำให้เข้าใจเนื้อหาและสามารถถอดความจากเรื่องได้

”

วิเคราะห์เรื่องสุภาชิตสอนหญิง

“ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง เป็นวรรณคดีคำสอน โดยมีวัตถุประสงค์อยู่ในเนื้อหาอย่างชัดเจนว่า ต้องการให้เป็นเครื่องเตือนสติสอนใจสตรี และมี เนื้อหาที่สอนผู้หญิงได้ทุกวัย ทั้งกาย วาจา ใจ ”

ฝึกสรุปใจความสำคัญ
จากบทร้อยกรอง

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์
สงวนงามตามระบอบให้ชอบกล

บำรุงรักษากายไว้ให้เป็นผล
จึงจะพ้นภัยพาลการนินทา

ใจความสำคัญ

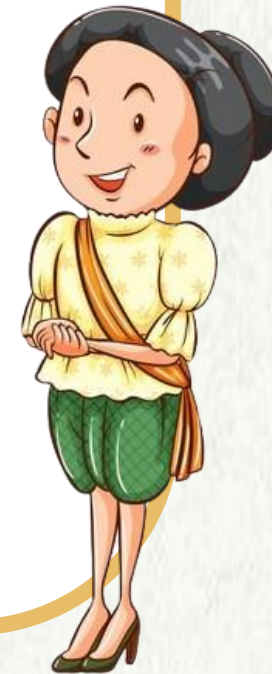
เกิดเป็นหญิงสูงศักดิ์ต้องรู้จักดูแลตนเองให้ดี

ข้อคิดที่ได้

ควรรู้จักดูแลรักษาตนเองจะได้ไม่ถูกนินทา

การนำไปใช้

หมั่นประพฤติดี ดูแลรักษาตนให้อยู่ในภริยาที่งดงาม

เป็นสาวสวยรวยรวยสะอาด
แม้แต่กร้าวรานร่อยถอยราคา

ก็หมายความว่าเหมือนมณีอันมีค่า
จะพลอยพาหอมหายจากกายนาง

ใจความสำคัญ

ผู้หญิงเปรียบได้กับแก้ว หากแตกร้าวไปก็หมดคุณค่า

ข้อคิดที่ได้

ควรประพฤติตนให้มีคุณค่าในตัวเอง

การนำไปใช้

คิดให้รอบคอบก่อนทำ เพราะหากผิดพลาดไปแล้ว
จะไม่สามารถกลับมาเป็นเหมือนเดิมได้

จะนุ่งห่มดูพอสวมศักดิ์สงวน
จะผัดหน้าทาแป้งแต่งอินทรีย์

ให้สมควรรับพักรตร์ตามศักดิ์ศรี
ดูฉวีผิวเนื้ออย่าเหลือเกิน

ใจความสำคัญ

การแต่งกายให้เหมาะสม

ข้อคิดที่ได้

ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับศักดิ์ศรีและฐานะตนเอง

การนำไปใช้

เลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับตัวเอง ไม่แต่งจนเกินงาม

แม่นลูกดีก็จะมีศรีสง่า
ถึงเพื่อนบ้านฐานถิ่นที่ใกล้ไกล

ญาติวงศ์พงศาก็ผ่องใส
ก็มีใจสรรเสริญเจริญพร

ใจความสำคัญ การที่เราเป็นลูกที่ดีก็จะได้รับคำชื่นชมจากญาติพี่น้อง
ข้อคิดที่ได้ ควรประพฤติตนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
การนำไปใช้ ทำความดี เป็นลูกที่ดี อย่าให้ใครนินทาได้

จงรักนวลสงวนงามห้ามใจไว้
คิดถึงหน้าบิดาแลมารดร

อย่าหลงไหลจำคำที่ร่ำสอน
อย่ารีบร้อนเร็วนักมักไม่ดี

ใจความสำคัญ

การรักนวลสงวนตัวและนึกถึงคำสอนของพ่อแม่

ข้อคิดที่ได้

ควรรักนวลสงวนตัว ไม่ปล่อยให้ใครเซยชมได้ง่าย

การนำไปใช้

รักนวลสงวนตัว, ก่อนจะทำสิ่งใดให้นึกถึงหน้าพ่อแม่

เมื่อสุกงอมหอมหวานจึงควรหล่น
อย่าชิงสุกก่อนห่ามไม่งามดี

อยู่กับต้นอย่าให้พรากไปจากที่
เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์

ใจความสำคัญ

อย่าชิงสุกก่อนห่าม

ข้อคิดที่ได้

ควรรักษาวลสงวนตัวและไม่แต่งงานก่อนวัยอันควร

การนำไปใช้

อย่ารีบร้อนทำสิ่งใดก่อนเวลาอันสมควร

มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท
จงมักน้อยกินน้อยค่อยบรรจง

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน

ใจความสำคัญ

การประหยัดอดออม (ความพอเพียง)

ข้อคิดที่ได้

ควรเก็บเล็กผสมน้อย มีน้อยใช้น้อย อย่าสุรุ่ยสุร่าย

การนำไปใช้

จะใช้จ่ายสิ่งใดต้องคิดให้รอบคอบ มิฉะนั้นจะลำบาก

ด้วยชนกชนนีนั้นมีคุณ
อุ้มอุทรป้อนข้าวเป็นเท่าไร

ได้การอุยเลี้ยงรักษามาจนใหญ่
หมายจะได้ฟังพาดิาดวง

ใจความสำคัญ

การตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่

ข้อคิดที่ได้

ควรทดแทนบุญคุณพ่อแม่ เพราะท่านเลี้ยงดูเรามา

การนำไปใช้

เป็นลูกที่ดีและเลี้ยงดูพ่อแม่ยามท่านแก่เฒ่า

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ การอ่านจับใจความสุภาชิตสอนหญิง
โดยตอบคำถาม ประเด็นชวนคิด พิจารณา สรุปใจความสำคัญ
อธิบายข้อคิด และทำแบบทดสอบปรนัย จำนวน ๕ ข้อ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑) แจกใบงานที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสุภาษิต
สอนหญิง

๒) สังเกตการทำงาน of นักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม

๓) ประเมินการอ่านจับใจความ
และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑) ทำใบงานที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสุภาษิต
สอนหญิง

๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง สุภาจิตสอนหญิง และตอบคำถาม สรุปใจความสำคัญ บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมระบุแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

วรรณคดีไทย เรื่อง สุภาจิตสอนหญิง
(หนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖)

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์
สงวนงามตามระบอบให้ชอบกล
เป็นสาวแสนน่ารักสวยสะอาด
แม้แตกร้าวรานร่อยถอยราคา
จะนุ่งห่มดูพอสมศักดิ์สงวน
จะมัดหน้าทาแป้งแต่งอินทรีย์
แม้ลูกตาก็จะมีศรีสง่า
ถึงเพื่อนบ้านฐานถิ่นที่ใกล้ไกล
จงรักนวลสงวนงามห้ามใจไว้
คิดถึงหน้าบิดาและมารดร
เมื่อสุกงอมหอมหวานจึงควรเล่น
อย่าชิงสุกก่อนห่ามไม่งามดี
อย่าคิดเลยคู่เขยคงหาได้
อย่าเกียดจรัณการสตรีจงนิยม
ถ้าแม้ทำสิ่งใดให้ตลอด
เขม้นข่มมักรักงานการของตน
เมื่อเหนื่อยอ่อนนอนหลับอยู่กับบ้าน
อะไรฉวางกราวกรียวอย่าเหลียวแล

บำรุงร่างกายไว้ให้เป็นผล
จึงจะพ้นภัยพาลการนิินหา
ก็หมายความว่าเหมือนมณีอันมีค่า
จะพลอยพาหอมหายจากกายนาง
ให้สมควรรับพักตร์ตามศักดิ์ศรี
ดูผิวมีเนื้ออย่าเหลือเกิน
ญาติวงศ์พงศาก็มีองใส
ก็มีใจสรรเสริญเจริญพร
อย่าหลงไหลจำคำที่ร่ำสอน
อย่ารีบร้อนเร็วนักมักไม่ดี
อยู่กับต้นอย่าให้พรากไปจากที่
เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์
อุตสาห์ทำสำเภาเก็บประสม
จะอุดมสินทรัพย์ไม่อับจน
อย่าทิ้งทอดเที่ยวไปไม่เป็นผล
อย่าชุกชนคบเพื่อนใหม่เชื่อนแชน
อย่าเที่ยวพาดผ่านพุดผลอประจ้อประแจ
ฟังให้แน่นเนื้อความค่อยถามกัน

ใบงานที่ ๒

ระวังคูเรือนเหยาและข้าวของ
เห็นไม่มีแล้วอย่าอ้างว่าช่างมัน
มีสิ่งทิ้งประจบให้ครบบาท
จงมักน้อยกินน้อยค่อยบรรจง
ไม่ควรซื้อก็อย่าไปฟรุ้ซื้อ
เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล
ด้วยชนกชนนีนั้นมีคุณ
อุ้มอุทรป้อนข้าวเป็นเท่าไร
ถ้าเราดีมีจิตคิดอุปถัมภ์
จะปรากฏยศยี่งสิ่งทั้งปวง
เทพไทในห้องสิบหกชั้น
ว่าสตรีนี้เป็นยอดบุพพาล
จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น
ไม่ควรพูดอ้ออึ้งขึ้นมึงกู
แม้จะเรียนวิชาทางค้าขาย
จึงซื้อง่ายขายดีมีกำไร
เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก
แม้้นพูดดีมีคนเขาเมตตา

จะบอกพร่องอะไรที่ไหนนั้น
จงผ่อนผันเก็บเก็บให้เต็มลง
อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน
ให้เป็นมือเป็นคราวหิ้งควาวหวาน
จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ
ได้การดูแลรักชามาจนใหญ่
หมายจะได้พึ่งพาอิศาดวง
กุศลสำเลิศเท่าภูเขาลวง
กว่าจะสว่างลูถึงซึ่งพินาน
จะชวนกันสรรเสริญเจริญสาร
ได้เลี้ยงท่านชนกชนนี
อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
คนจะหลู่ล่วงลามไม่ขามใจ
อย่าปากร้ายพูดจาอหังมาสัย
ด้วยเขาไม่เคืองจิตระฮิดระฮา
จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม

ตอนที่ ๑ ตอบคำถาม ประเด็นชวนคิด พิจารณา

๑. พรรณคดีเรื่อง "สุภาจิตสอนหญิง" มีจุดประสงค์ในการแต่งอย่างไร

๒. จงสรุปใจความสำคัญของเรื่อง "สุภาจิตสอนหญิง"

ใบงานที่ ๒

๓. เรื่อง “สุภาจิตสอนหญิง” ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

๔. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

๕. นักเรียนคิดว่าบางเรื่องในสุภาจิตสอนหญิง สามารถสอนผู้ชายได้หรือไม่ เพราะอะไร

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง (๕ คะแนน)

๑. ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้แต่งเรื่อง “สุภาจิตสอนหญิง” ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สันนิษฐานว่า สุนทรภู่เป็นผู้แต่ง
- ข. ผู้แต่งอาจไม่ใช่สุนทรภู่ เพราะกวีที่มีนามว่า “ภู่” มีหลายคน จึงสรุปแน่ชัดไม่ได้
- ค. ผู้แต่ง คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
- ง. ผู้แต่ง คือ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒)

๒. เรื่อง สุภาจิตสอนหญิง แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

- ก. กาพย์ยานี ๑๑
- ข. กลอนสุภาพ
- ค. กลอนสี่
- ง. โคลงสี่สุภาพ

๓. คำศัพท์ในข้อใด หมายถึง กิริยาและนิสัยใจคอ

- ก. อุปกัมภ์
- ข. ชิวหา
- ค. อัชฌาสัย
- ง. ปรากรมภ์

๔. “เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ” สอนเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. มีน้ำใจ
- ข. ซื่อสัตย์
- ค. เมตตา
- ง. ความกตัญญู

๕. คำประพันธ์ในข้อใดสอนให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างประหยัด

- ก. ถ้าเราดีมีจิตคิดอุปถัมภ์
- ข. เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล
- ค. มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท
- ง. จะนุ่งหมุดพอมสัคคีสงวน
- กุศลล้ำเลิศเท่าภูเขาลวง
- จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ
- อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
- ให้สมควรรับพักตร์ตามศักดิ์ศรี

สรุปการทำกิจกรรม
และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวคำตอบใบงานที่ ๒ การตอบคำถาม

๑. พรรณคดีเรื่อง “สุภาวดีสอนหญิง” มีจุดประสงค์ในการแต่งอย่างไร

ตอบ เพื่อต้องการให้เป็นเครื่องเตือนสติสอนใจสตรี มีเนื้อหาสอนหญิง
ทุกวัย และมีสาระครอบคลุมแทบทุกเรื่อง ทั้งทางกาย วาจา ใจ และ
การครองตนให้เหมาะสมตามค่านิยมที่ดี การปฏิบัติตนต่อบิดา มารดา
สามี และบุคคลทั่วไป

แนวคำตอบใบงานที่ ๒ การตอบคำถาม

๒. จงสรุปใจความสำคัญของเรื่อง “สุภาชิตสอนหญิง”

ตอบ สุภาชิตสอนหญิง เป็นวรรณคดีคำสอนที่สอนผู้หญิง โดยแรกเริ่มสอนเกี่ยวกับคุณค่าของผู้หญิง การรู้จักรักษานวลสงวนตัว กิริยามารยาทต่าง ๆ การพูด การรู้จักเก็บออม การกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา และสุดท้ายสอนการวางตัวของผู้หญิงในสังคม ทั้งนี้ เพราะต้องการให้ผู้หญิงทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง

แนวคำตอบใบงานที่ ๒ การตอบคำถาม

๓. เรื่อง “สุภาษิตสอนหญิง” ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

ตอบ ให้ข้อคิดในด้านการรู้จักรักษานวลสงวนตัวและกิริยามารยาทต่าง ๆ การพูด การรู้จักเก็บออม การมีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา รวมถึงการวางตัวในสังคม

แนวคำตอบใบงานที่ ๒ การตอบคำถาม

๔. นักเรียนจะนำข้อคิดจากเรื่องนี้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

- ตอบ
- รักนวลสงวนตัว ไม่ปล่อยเนื้อปล่อยตัวให้ผู้ชายโดยง่าย
 - มีกิริยามารยาทที่งดงาม เรียบร้อย
 - คิดก่อนพูด พูดแต่สิ่งดี ๆ
 - ใช้จ่ายอย่างประหยัด (ความพอเพียง)
 - ตอบแทนพระคุณพ่อแม่

แนวคำตอบใบงานที่ ๒ การตอบคำถาม

๕. นักเรียนคิดว่า บางคำสอนในสุภาษิตสอนหญิง สามารถสอนผู้ชายได้หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ สามารถสอนผู้ชายได้ เพราะคำสอนบางเรื่อง เป็นสิ่งที่ดีที่ผู้ชายสามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น การประหยัด ความกตัญญูต่อพ่อแม่

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่อง
สุภาสิตสอนหญิง มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ : ทำให้สามารถสรุปใจความสำคัญและ
ข้อคิดจากเรื่อง สุภาสิตสอนหญิง ได้

คำถามสรุปบทเรียน

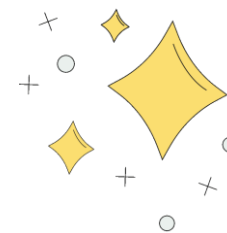
คำถาม : นักเรียนจะมีแนวทางในการนำข้อคิด
จากเรื่อง สุภาชิตสอนหญิง ไปปรับใช้อย่างไร

คำตอบ : นำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้กับสถานการณ์
อย่างถูกต้องและเหมาะสม

บทเรียนครั้งต่อไป

การอ่านบทร้อยกรอง
เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองสุภาพิตสอนหญิง
- ใบงาน เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองสุภาพิตสอนหญิง
- หนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้น ป.๖

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

